

Μάρτυρας στο δικαστήριο

CRIMINAL JUSTICE SYSTEM

Εάν κληθείτε να παραστείτε ως μάρτυρας σε δίκη ή συζήτηση στο δικαστήριο, διαδραματίζετε ζωτικό ρόλο στην απονομή της δικαιοσύνης.

Δίνοντας επίσημο όρκο να πείτε την αλήθεια και καταθέτοντας στο δικαστήριο, δίνετε τη δυνατότητα στους παισματοδίκες (ή στον δικαστή και τους ενόρκους, εάν κληθείτε ως μάρτυρας στο Κακούργιοδικείο – Crown Court) να κατανοήσουν τα πραγματικά γεγονότα που συνέβησαν.

Προτού τα δικαστήρια κηρύξουν κάποιον ένοχο ή αθώο για ένα έγκλημα, χρειάζεται να ακούσουν και να εξετάσουν τα αποδεικτικά στοιχεία και οι μάρτυρες είναι τα άτομα που τα παρέχουν.

Σας ευχαριστούμε για το χρόνο σας και την προσπάθειά σας.

01 Τι σημαίνει να είστε μάρτυρας;

Για ποιο λόγο θα σας ζητηθεί να είστε μάρτυρας;

Ενδέχεται να σας ζητηθεί να είστε μάρτυρας εάν:

- γνωρίζετε κάτι σχετικά με συγκεκριμένο έγκλημα, συμβάν ή διένεξη, για παράδειγμα, επειδή το είδατε να συμβαίνει,
- έχετε γνώσεις ειδικού για ένα θέμα που θα ήταν χρήσιμες στη λήψη απόφασης σχετικά με τα γεγονότα σε μια δίκη (στην περίπτωση αυτή θα είστε πραγματογνώμονας) ή
- γνωρίζετε ένα από τα άτομα που εμπλέκονται σε μια υπόθεση (στην περίπτωση αυτή θα είστε μάρτυρας χαρακτήρα). Θα κληθείτε να απαντήσετε σε ερωτήσεις όπως, για παράδειγμα, σχετικά με το πόσο καλά γνωρίζετε το άτομο και εάν είναι αξιόπιστο.

Τι σημαίνει να είστε μάρτυρας;

Πιθανόν να μη γνωρίζετε τι να περιμένετε εάν κληθείτε ως μάρτυρας – ή να διαπιστώσετε ότι είναι πολύ διαφορετικό από ό,τι περιμένετε.

Το φυλλάδιο αυτό θα σας βοηθήσει να προετοιμαστείτε για αυτό που πρόκειται να συμβεί. Δίνει επεξηγήσεις σχετικά με τα ακόλουθα:

- πού μπορείτε να βρείτε περισσότερη βοήθεια και συμβουλές για το ρόλο σας ως μάρτυρας,
- πού θα καταθέσετε – τα διάφορα είδη δικαστηρίων,
- το ρόλο κάθε ατόμου στην αίθουσα του δικαστηρίου και τη σημασία μερικών νομικών όρων,

- τι συμβαίνει πριν παρουσιαστείτε στο δικαστήριο,
- τι συμβαίνει όταν παρευρίσκεστε στο δικαστήριο και
- τι συμβαίνει αφού καταθέσετε.

Να θυμάστε: Εάν έχετε δώσει γραπτή κατάθεση και κατόπιν κληθείτε να εμφανιστείτε στο δικαστήριο για να καταθέσετε, πρέπει να το κάνετε.

Εάν έχετε οποιαδήποτε προβλήματα ή ανησυχίες σχετικά με την εμφάνισή σας στο δικαστήριο, πρέπει να ενημερώσετε το άτομο που σας κάλεσε να παραστείτε στο δικαστήριο το συντομότερο δυνατόν. Εάν πρέπει να εμφανιστείτε στο δικαστήριο, αλλά το δικαστήριο δεν πιστεύει ότι θα προσέλθετε εκουσίως, ενδέχεται να εκδώσει κλήτευση μάρτυρα εις βάρος σας. Εάν, παρόλ' αυτά, δεν προσέλθετε τελικά στο δικαστήριο χωρίς σοβαρό λόγο, το δικαστήριο θα ήταν δυνατό να θεωρήσει τη στάση σας ως «απείθεια ενώπιον δικαστηρίου» και να εκδώσει ένταλμα σύλληψής σας.

02 Πού μπορείτε να βρείτε βοήθεια και πληροφορίες σχετικά με την κατάθεσή σας;

Δεν είναι ασυνήθιστο να αισθάνεστε ανήσυχoi σχετικά με την κατάθεση στο δικαστήριο. Ίσως δεν είστε βέβαιοι εάν αυτό που θα πείτε ή ο τρόπος που θα το πείτε θα βοηθήσει στην απόδοση της δικαιοσύνης.

Τα άτομα που εργάζονται στο σύστημα ποινικής δικαιοσύνης γνωρίζουν ότι η εμπειρία μπορεί να είναι νέα ή άγνωστη για εσάς και θα κάνουν ό,τι είναι δυνατόν, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η αντιμετώπισή σας με σεβασμό και ευαισθησία.

Η Υπηρεσία Μαρτύρων (Witness Service)

Μπορείτε να μιλήσετε με έναν εκπαιδευμένο εθελοντή από την Υπηρεσία Μαρτύρων πριν εμφανιστείτε στο δικαστήριο και ένας εθελοντής θα παρευρίσκεται εκεί για να σας βοηθήσει. Δεν επιτρέπεται η συζήτηση των μαρτυριών ή η παροχή νομικών συμβουλών, αλλά θα είναι μια φιλική παρουσία που θα σας εξοικειώσει με το χώρο του δικαστηρίου και θα σας ενημερώσει σχετικά με το τι θα συμβεί.

Σε κάθε ποινικό δικαστήριο στην Αγγλία και την Ουαλία υπάρχει μία Υπηρεσία Μαρτύρων. Η υπηρεσία αυτή διευθύνεται από τον ανεξάρτητο εθνικό φιλανθρωπικό οργανισμό Victim Support (Υποστήριξη Θυμάτων) και βοηθά θύματα και μάρτυρες (κατηγορίας και υπεράσπισης), καθώς και τις οικογένειες και τους φίλους τους, πριν, κατά τη διάρκεια και μετά τη δίκη. Η Υπηρεσία Μαρτύρων αποστέλλει ένα φυλλάδιο στους μάρτυρες πριν από τη συνεδρίαση του δικαστηρίου, με το οποίο προσφέρει τις υπηρεσίες της.

Οι εκπαιδευμένοι εθελοντές παρέχουν δωρεάν και εμπιστευτικές υπηρεσίες που περιλαμβάνουν:

- γενικές πληροφορίες σχετικά με τις δικαστικές διαδικασίες,
- προσωπική υποστήριξη πριν, κατά τη διάρκεια και μετά τη συνεδρίαση,
- κάποιον που θα σας συνοδέψει στην αίθουσα του δικαστηρίου εάν πρέπει να δώσετε κατάθεση, και
- μια επίσκεψη σε δικαστήριο πριν δώσετε κατάθεση, έτσι ώστε να εξοικειωθείτε με το χώρο.

Μπορείτε να βρείτε τα στοιχεία τους στον τηλεφωνικό κατάλογο, στην καταχώριση του ονόματος του δικαστηρίου.

Διαφορετικά, μπορείτε να επικοινωνήσετε με τη γραμμή υποστήριξης θυμάτων (Victim Supportline) στον αριθμό 0845 30 30 900.

Περισσότερες πληροφορίες

Υπάρχει ένας εσωτερικός κανονισμός για το Κακουργιοδικείο που ονομάζεται «Εσωτερικός κανονισμός για χρήστες δικαστηρίων» (Charter for Court Users), στον οποίο διατυπώνονται οι σημαντικοί κανόνες που θα πρέπει να αναμένετε όταν προσέρχετε στο δικαστήριο. Μπορείτε να προμηθευτείτε ένα αντίγραφο από το Δικαστήριο τηλεφωνώντας στο 020 7189 2000. Πολλά Πταιματοδικεία έχουν τον δικό τους τοπικό εσωτερικό κανονισμό, τον οποίο μπορείτε να προμηθευτείτε από το δικαστήριο.

Μπορείτε επίσης να προμηθευτείτε το φυλλάδιο αυτό στα Αγγλικά, Αραβικά, Βεγγαλικά, Βιετναμέζικά, Γκουτζράτι, Ούρντου, Πάντζαπ, Παραδοσιακά Κινεζικά, Σομαλικά, Τουρκικά και Χίντι.

Μπορείτε επίσης να προμηθευτείτε το φυλλάδιο αυτό σε μεγέθυνση, σε σύστημα Μπράι ή σε κασέτα μαγνητοφώνου. Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με το αστυνομικό τμήμα της περιοχής σας ή το γραφείο Υπηρεσίας Μαρτύρων.

Μπορείτε να λάβετε γενικές πληροφορίες σχετικά με το σύστημα ποινικής δικαιοσύνης (την αστυνομία, τα δικαστήρια και την Υπηρεσία Εισαγγελίας Κακουργιοδικείου – Crown Prosecution Service [CPS]) και περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το ρόλο σας ως μάρτυρας από τη διαδικτυακή τοποθεσία www.cjsonline.org

(Η εταιρεία UK Online προσφέρει πρόσβαση στο Διαδίκτυο δωρεάν ή σε χαμηλό κόστος σε περισσότερα από 6.000 κέντρα σε ολόκληρο το Ηνωμένο Βασίλειο. Τηλεφωνήστε στον αριθμό 0800 77 1234, για να μάθετε πού βρίσκεται το πλησιέστερο κέντρο.)

03 Πού θα δώσετε την κατάθεσή σας;

Υπάρχουν τρία είδη δικαστηρίων όπου ενδέχεται να κληθείτε για να δώσετε την κατάθεσή σας.

- **Πταιματοδικείο (Magistrates' court)**
- **Κακουργιοδικείο (Crown court)**
- **Δικαστήριο ανηλίκων (Youth court)**

Το άτομο ή ο οργανισμός που σας έχει στείλει την επιστολή, με την οποία σας ενημερώνει για το χρόνο και τη διεύθυνση όπου θα χρειαστεί να εμφανιστείτε ως μάρτυρας, θα συμπεριλάβει τα στοιχεία σχετικά με το είδος δικαστηρίου που θα εκδικάσει την υπόθεση.

Πταισματοδικείο

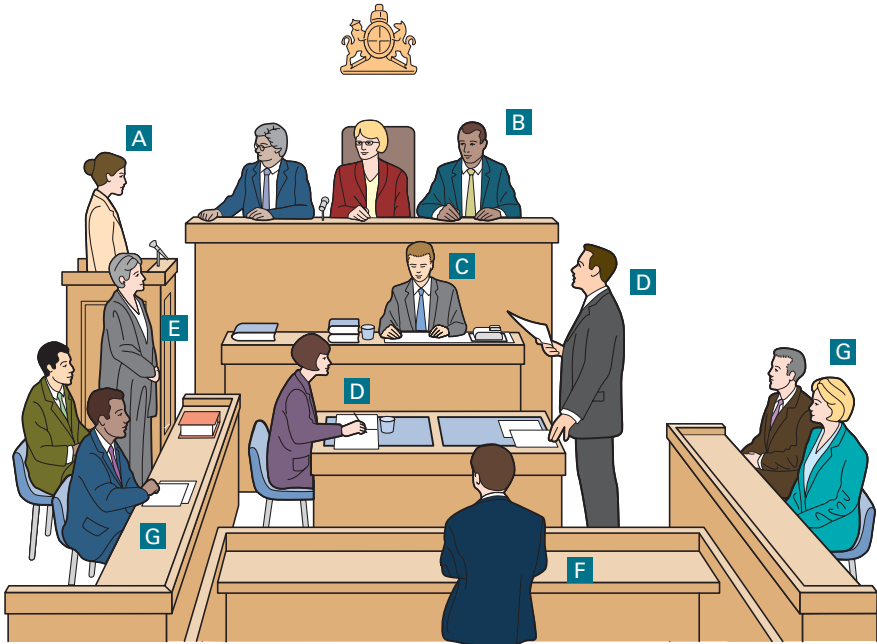
Οι περισσότερες ποινικές υποθέσεις που φθάνουν στα δικαστήρια εκδικάζονται σε πταισματοδικεία.

Οι πταισματοδίκες ακούν όλες τις καταθέσεις –συμπεριλαμβανομένων των δηλώσεων που δίνετε εσείς και οποιοδήποτε άλλοι μάρτυρες– και αποφασίζουν εάν το άτομο που κατηγορείται για το έγκλημα (ο κατηγορούμενος) είναι ένοχος ή όχι. Εάν ο κατηγορούμενος κηρυχθεί ένοχος ή παραδεχθεί την ενοχή του, οι πταισματοδίκες συνήθως αποφασίζουν για την ποινή.

Οι πταισματοδίκες ενδέχεται να είναι τρία άτομα που κατοικούν στην περιοχή (μερικές φορές ονομάζονται ειρηνοδίκες ή «JP» [justice of the peace]), υποστηριζόμενα από ένα νομικά εκπαιδευμένο σύμβουλο ή ενδέχεται να υπάρχει μόνον ένας πταισματοδίκης (που ονομάζεται πρωτοδίκης, ο οποίος είναι δικηγόρος). Κανένας στα πταισματοδικεία δε φορά τις λευκές περούκες που εμφανίζονται συχνά να φορούν οι δικαστές ή οι δικηγόροι σε κινηματογραφικές ταινίες ή στην τηλεόραση και μόνον οι δικαστικοί κλητήρες φορούν μαύρες τηβέννους.

Θα υπάρχει ένας δικηγόρος (ή μια ομάδα δικηγόρων) που εκπροσωπεί την κατηγορούσα αρχή. Στις περισσότερες περιπτώσεις, ένας άλλος δικηγόρος (ή ομάδα δικηγόρων) εκπροσωπεί τον εναγόμενο, ο οποίος είναι επίσης γνωστός ως «κατηγορούμενος».

Στην εικόνα παρουσιάζεται ένα τυπικό πταισματοδικείο. Οι πταισματοδίκες κάθονται πίσω από μια ανυψωμένη έδρα και το έδρανο μάρτυρα είναι συνήθως προς τη μία πλευρά, κοντά στο εμπρός τμήμα του δικαστηρίου.

Υπόμνημα: **A** Μάρτυρας **B** Πταισματοδίκες **C** Γραμματέας του δικαστηρίου
D Δικηγόροι για την κατηγορούσα αρχή και την υπεράσπιση
E Δικαστικός κλητήρας **F** Κατηγορούμενος **G** Άλλοι

Κακουργιοδικείο

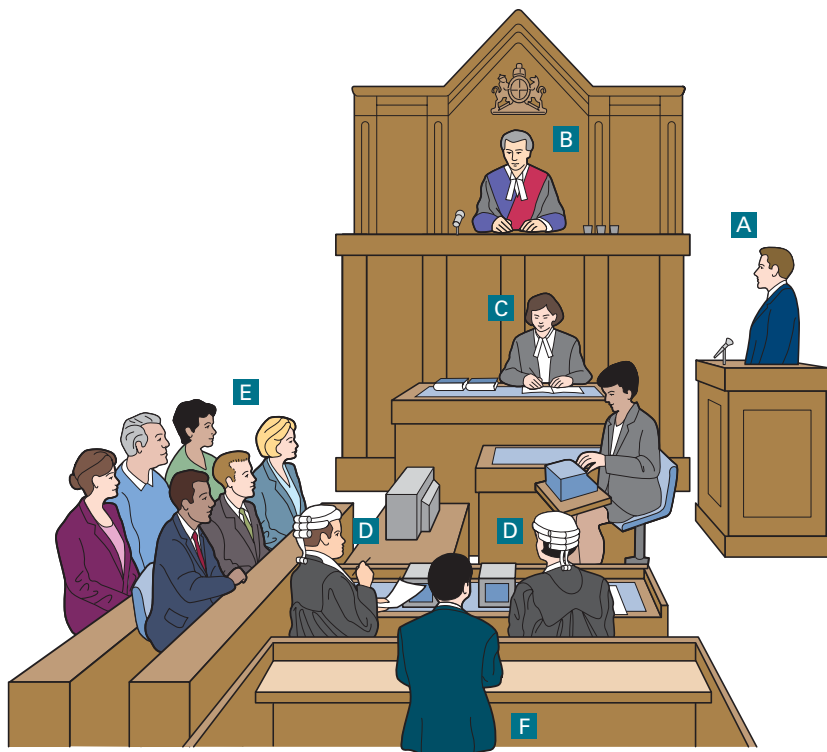
Οι δίκες ενώπιον δικαστή και ενόρκων στο Κακουργιοδικείο γίνονται συνήθως μόνο για πολύ σοβαρά εγκλήματα ή για τις περιπτώσεις όπου ο κατηγορούμενος έχει υποβάλει αίτημα εκδίκασης της υπόθεσής του από ενόρκους. Οι πταισματοδίκες μπορούν να παραπέμψουν μια υπόθεση στο Κακουργιοδικείο, εάν κρίνουν ότι δεν έχουν την εξουσία να ορίσουν ποινή τόσο αυστηρή όσο αναλογεί στο έγκλημα, εάν ο κατηγορούμενος κριθεί ένοχος.

Αφού ακούσουν όλες τις καταθέσεις, οι ένορκοι ανακοινώνουν στον δικαστή εάν κρίνουν τον κατηγορούμενο «ένοχο» ή «αθώο».

Ο δικαστής αποφασίζει σχετικά με νομικά θέματα. Εάν ο κατηγορούμενος κηρυχθεί ένοχος ή παραδεχθεί την ενοχή του, ο δικαστής αποφασίζει επίσης για την ποινή.

Στο δικαστήριο θα υπάρχει ένας δικηγόρος (ή ομάδα δικηγόρων), ο οποίος εκπροσωπεί την κατηγορούσα αρχή, και ένας άλλος δικηγόρος (ή ομάδα δικηγόρων) που εκπροσωπεί τον κατηγορούμενο.

Στην εικόνα παρουσιάζεται μια τυπική αίθουσα δικαστηρίου του Κακουργιοδικείου. Οι δικαστές και μερικοί δικηγόροι φορούν περούκες και τηβέννους. Ο γραμματέας του δικαστηρίου φορά επίσης τήβεννο και, σε μερικά δικαστήρια, και περούκα. Υπάρχει επίσης ένας χώρος όπου κάθονται οι ένορκοι.

Υπόμνημα: **A** Μάρτυρας **B** Δικαστής **C** Γραμματέας του δικαστηρίου
D Δικηγόροι για την κατηγορούσα αρχή και την υπεράσπιση
E Ένορκοι **F** Κατηγορούμενος

Δικαστήριο ανηλίκων

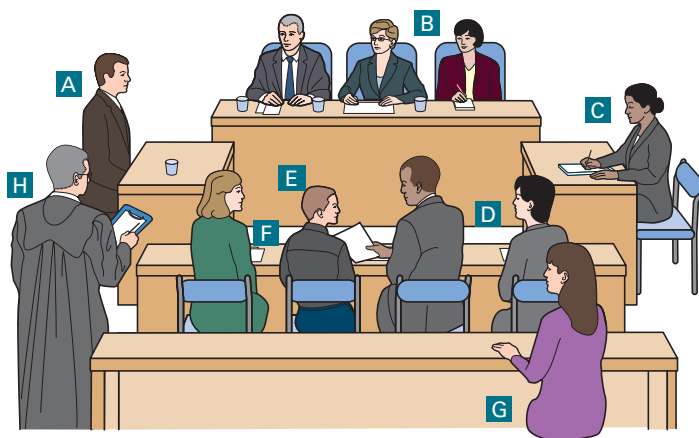
Οι περισσότερες υποθέσεις που αφορούν κατηγορούμενους ηλικίας κάτω των 18 ετών εκδικάζονται στο δικαστήριο ανηλίκων, από ειδικά εκπαιδευμένους πταιματοδίκες ή από έναν πρωτοδίκη. Δεν υπάρχουν ένορκοι στις περιπτώσεις αυτές. Αντίθετα από τα πταιματοδικεία ενηλίκων και το κακούργιοδικείο, τα οποία είναι συνήθως ανοικτά στο κοινό, η νομοθεσία επιτρέπει την πρόσβαση στο δικαστήριο ανηλίκων μόνο:

- στα μέλη και τους υπαλλήλους του δικαστηρίου,
- στις δύο πλευρές που εμπλέκονται στην υπόθεση και τους νόμιμους εκπροσώπους τους,
- στους μάρτυρες,
- σε άλλα άτομα που εμπλέκονται άμεσα στην υπόθεση και
- σε εκπροσώπους των μέσων μαζικής ενημέρωσης και άλλα άτομα, τα οποία το δικαστήριο έχει εξουσιοδοτήσει να είναι παρόντα. (Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης επιτρέπεται να αναφέρουν τις δικαστικές ενέργειες, αλλά δεν επιτρέπεται κανονικά να αναφέρουν τα ονόματα οποιωνδήποτε ανηλίκων εμπλέκονται στην υπόθεση.)

Ένα παιδί ή νεαρό άτομο δε θα δικαστεί σε δικαστήριο ανηλίκων, εάν κατηγορείται:

- για φόνο ή ανθρωποκτονία (οι υποθέσεις αυτές παραπέμπονται πάντοτε στο Κακούργιοδικείο για δίκη),
- για πολύ σοβαρό αδίκημα, όπως ληστεία, και το δικαστήριο ανηλίκων θεωρεί ότι ενδέχεται να απαιτηθεί η εξουσία του Κακούργιοδικείου για την επιβολή μεγαλύτερης ποινής ή
- από κοινού με έναν ενήλικο (ηλικίας 18 ετών και άνω) – οι υποθέσεις αυτές εκδικάζονται στο πταιματοδικείο ενηλίκων ή στο Κακούργιοδικείο.

Στην εικόνα παρουσιάζεται ένα τυπικό δικαστήριο ανηλίκων. Οι παισιματοδίκες συνήθως κάθονται στο ίδιο επίπεδο με όλους τους άλλους στην αίθουσα του δικαστηρίου.

Υπόμνημα: **A** Μάρτυρας **B** Παισιματοδίκες **C** Γραμματέας του δικαστηρίου
D Δικηγόροι για την κατηγορούσα αρχή και την υπεράσπιση
E Κατηγορούμενος **F** Γονέας του κατηγορουμένου
G Εκπρόσωπος Κοινωνικής Πρόνοιας **H** Δικαστικός κλητήρας

04 Ρόλος κάθε ατόμου στην αίθουσα του δικαστηρίου

- Κατηγορούμενος
- Δικηγόροι
 - Κατηγορούσα αρχή
 - Υπεράσπιση
- Μάρτυρες (συμπεριλαμβανέστε και εσείς)
- Πταισματοδίκες, πρωτοδίκης ή δικαστής
- Ένορκι (μόνο στο Κακούργιοδικείο)
- Γραμματέας του δικαστηρίου
- Δικαστικός κλητήρας
- Άλλα άτομα

Κατηγορούμενος

Ο εναγόμενος (ο οποίος ονομάζεται επίσης και «κατηγορούμενος») είναι το άτομο που κατηγορείται για ένα αδίκημα.

Δικηγόροι

Ένας δικηγόρος (ή ομάδα δικηγόρων) θα εκπροσωπεί την κατηγορούσα αρχή και ένας άλλος θα εκπροσωπεί την υπεράσπιση. Εάν υπάρχουν περισσότεροι από ένας κατηγορούμενοι, ενδέχεται κάθε κατηγορούμενος να έχει διαφορετικό δικηγόρο.

Οι περισσότερες υποθέσεις κατηγορίας διεκπεραιώνονται από την Υπηρεσία Εισαγγελίας Κακούργιοδικείου (CPS) εκ μέρους του Στέμματος (της Βασιλίσσας). Αυτός είναι ο λόγος που θα δείτε ή θα ακούσετε την υπόθεση να αναφέρεται ως *R κατά του «ονόματος του κατηγορουμένου»*, όπου «R» σημαίνει «Regina», δηλαδή Βασιλίσα. Η Υπηρεσία CPS αποφασίζει εάν θα ασκήσει δίωξη ή όχι σε υποθέσεις που έχει ερευνήσει η αστυνομία και, εάν ασκήσει, τι είδους κατηγορίες θα απαγγείλει στον κατηγορούμενο.

Και οι δύο δικηγόροι επιχειρούν να πείσουν τους πταισματοδίκες ή τους ενόρκους ότι τα αποδεικτικά στοιχεία παρουσιάζουν την αλήθεια των πραγματικών συμβάντων που προβάλλουν.

Μάρτυρες (συμπεριλαμβάνεστε και εσείς)

Υπάρχουν συνήθως μάρτυρες για την κατηγορούσα αρχή (των οποίων οι καταθέσεις χρησιμοποιούνται για να αποδειχθεί ότι ο κατηγορούμενος είναι ένοχος) και για την υπεράσπιση (ότι είναι αθώος).

Το εάν θα κληθείτε ως μάρτυρας της κατηγορούσας αρχής ή της υπεράσπισης θα εξαρτηθεί από το ποια πλευρά θεωρεί ότι η κατάθεσή σας θα είναι ιδιαίτερα χρήσιμη για την υπόθεσή της.

Πταισματοδίκες, πρωτοδίκης ή δικαστής

Ένας πταισματοδίκης, πρωτοδίκης ή δικαστής ενδέχεται να σας υποβάλει ερωτήσεις σχετικά με τη μαρτυρική κατάθεσή σας. Σε μια δίκη Κακουργιοδικείου, οι ένορκοι είναι δυνατό να γράψουν ερωτήσεις, τις οποίες διαβιβάζουν στον δικαστή. Ο δικαστής τότε υποβάλλει την ερώτηση στον μάρτυρα.

Εάν ο κατηγορούμενος κηρυχθεί ένοχος (καταδικαστεί), οι πταισματοδίκες, ο πρωτοδίκης ή ο δικαστής αποφασίζουν την ποινή (τι θα συμβεί στον κατηγορούμενο, όπως επιβολή προστίμου, υποχρεωτική κοινωνική υπηρεσία ή ποινή φυλάκισης).

Οι ένορκοι (μόνο στο Κακουργιοδικείο)

Το σώμα των ενόρκων αποτελείται από 12 άτομα τα οποία, όσο είναι δυνατόν, αντιπροσωπεύουν «το ευρύ κοινό». Καθώς οι ένορκοι επιλέγονται τυχαία, είναι πιθανό να αποτελούν αντιπροσωπευτικό κρᾶμα ατόμων διαφορετικών ηλικιών, που προέρχονται από διαφορετικό πολιτιστικό υπόβαθρο και ασκούν διαφορετικά επαγγέλματα.

Μόλις οι ένορκοι ακούσουν όλες τις καταθέσεις, συμπεριλαμβανομένης και της δικής σας (και των άλλων μαρτύρων), συνομιλούν σε μια ιδιαίτερη αίθουσα σχετικά με όσα άκουσαν. Συζητούν τις καταθέσεις των μαρτύρων. Εάν είναι βέβαιοι ότι έχουν ακούσει επαρκείς αποδείξεις ότι ο κατηγορούμενος έχει διαπράξει το έγκλημα, θα κηρύξουν τον κατηγορούμενο ένοχο. Εάν οι ένορκοι δεν είναι βέβαιοι για την ενοχή του κατηγορουμένου, θα πρέπει να τον κηρύξουν αθώο.

Ένα μέλος των ενόρκων επιλέγεται να είναι ο «εκπρόσωπος» (foreman) και να ενημερώσει το δικαστήριο για την απόφαση και των 12 μελών. Αυτή είναι η ετυμηγορία των ενόρκων. Η ετυμηγορία διαβάζεται δυνατά ώστε να ακουστεί από όλους τους παρευρισκομένους στο δικαστήριο.

Μερικές φορές, δεν είναι δυνατό να συμφωνήσουν και τα 12 άτομα ως προς την ενοχή ή την αθωότητα του κατηγορουμένου, ακόμη και αν συζητούν για αυτό επί ημέρες ή και εβδομάδες. Εάν συμβεί αυτό, ο δικαστής θα ενημερώσει τους ενόρκους ότι είναι δυνατό να δοθεί ετυμηγορία, εάν τουλάχιστον 10 από αυτούς συμφωνούν (ετυμηγορία πλειοψηφίας). Εάν δεν είναι δυνατό να επιτευχθεί ετυμηγορία πλειοψηφίας, η κατηγορούσα αρχή πρέπει να αποφασίσει εάν επιθυμεί την επανάληψη της δίκης, το οποίο σημαίνει ότι ολόκληρη η υπόθεση θα εκδικαστεί πάλι ενώπιον διαφορετικών ενόρκων. Εάν η κατηγορούσα αρχή αποφασίσει να μη ζητήσει επανάληψη της δίκης, ο κατηγορούμενος θα κηρυχθεί αθώος.

Γραμματέας του δικαστηρίου

Ο γραμματέας του δικαστηρίου φροντίζει να είναι παρόντα στο δικαστήριο όλα τα άτομα που πρέπει να βρίσκονται σε αυτό και να γίνονται εγκαίρως και με τη σωστή σειρά όλες οι προβλεπόμενες διαδικασίες. Ενδέχεται επίσης να ανατρέξει στα αρχεία των πρακτικών άλλων δικών, εάν ο δικαστής χρειάζεται τέτοιες πληροφορίες. Σε πταισματοδικεία, ο γραμματέας, ονομαζόμενος συχνά νομικός σύμβουλος, παρέχει επίσης στους πταισματοδίκες συμβουλές σχετικά με νομικά θέματα.

Δικαστικοί κλητήρες

Όταν ο δικηγόρος ανακοινώνει στο δικαστήριο ότι επιθυμεί να καλέσει κάποιον ως μάρτυρα, ο δικαστικός κλητήρας είναι το άτομο που βγαίνει έξω από την αίθουσα του δικαστηρίου και τον καλεί να εισέλθει.

Άλλα άτομα

Άλλα άτομα που ενδέχεται να δείτε στο δικαστήριο περιλαμβάνουν αστυνομικούς, αξιωματικούς επιτήρησης, μέλη της Υπηρεσίας Μαρτύρων και δημοσιογράφους. Σε μερικά δικαστήρια, επιτρέπεται σε μέλη του κοινού να έλθουν και να παρακολουθήσουν την υπόθεση από το θεωρείο για το κοινό. Σε αυτά μπορεί να περιλαμβάνονται φίλοι και συγγενείς των ατόμων που εμπλέκονται στην υπόθεση.

05 Τι συμβαίνει πριν παρουσιαστείτε στο δικαστήριο;

Εάν είστε μάρτυρας της κατηγορούσας αρχής, θα λάβετε κανονικά μια επιστολή «ειδοποίησης μάρτυρα» από την αστυνομία ή την Υπηρεσία Εξυπηρέτησης Μαρτύρων (Witness Care Unit). Με αυτήν ενημερώνεστε για την ημερομηνία και τη διεύθυνση στην οποία χρειάζεται να εμφανιστείτε για να δώσετε κατάθεση στο δικαστήριο. Συνήθως δε θα σας δοθεί ειδοποίηση μεγαλύτερη από δύο εβδομάδες πριν από την ημερομηνία της δίκης. Ένας δικηγόρος θα πρέπει να είναι σε θέση να σας ενημερώσει εάν η υπόθεσή σας θα εκδικαστεί την τρέχουσα εβδομάδα ή την επόμενη, αλλά συχνά κανείς δε γνωρίζει την ακριβή ημερομηνία έναρξης της ακροαματικής διαδικασίας πριν από το προηγούμενο απόγευμα.

Εάν είστε μάρτυρας υπεράσπισης, ο δικηγόρος υπεράσπισης θα πρέπει να επικοινωνήσει μαζί σας για να σας ενημερώσει για το πότε πρέπει να εμφανιστείτε στο δικαστήριο.

Όταν η αστυνομία ή ο δικηγόρος υπεράσπισης πήραν την κατάθεσή σας, θα σας είχαν ρωτήσει για το πότε είστε διαθέσιμοι να παρουσιαστείτε στο δικαστήριο. Το δικαστήριο θα καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να ορίσει ημερομηνία δίκης, η οποία να εξυπηρετεί όλα τα άτομα που εμπλέκονται στην υπόθεση. Ωστόσο, οι μάρτυρες πρέπει να κάνουν ό,τι είναι δυνατό για να ρυθμίσουν το πρόγραμμά τους, έτσι ώστε να μην παρεμποδιστεί η υποχρέωσή τους να καταθέσουν.

Χρόνος απουσίας από την εργασία

Εάν χρειάζεστε άδεια από την εργασία σας, θα πρέπει να δείξετε στον εργοδότη σας την επιστολή ειδοποίησης μάρτυρα που λάβατε, ως απόδειξη ότι πρέπει να εμφανιστείτε στο δικαστήριο. Ο εργοδότης σας δε χρειάζεται να σας πληρώσει για το χρόνο απουσίας από την εργασία σας όταν παρουσιάζεστε στο δικαστήριο ως μάρτυρας. Αλλά εάν υπάρξει μείωση των αποδοχών σας, μπορείτε να υποβάλετε αίτηση για επίδομα μαρτυρίας λόγω απώλειας εισοδήματος (δείτε τη σελίδα 23 για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με την αίτηση δαπανών). Η αποζημίωση για την απώλεια εισοδήματος ενδέχεται να είναι μικρότερη από την πραγματική σας απώλεια εισοδήματος.

Διακοπές

Οφείλετε να παρουσιαστείτε στο δικαστήριο ακόμη και αν η ημερομηνία συμπίπτει με τα σχέδια των διακοπών σας. Θα πρέπει να προσπαθήσετε να αλλάξετε το πρόγραμμα των διακοπών σας. Να θυμάστε ότι η ακύρωση την τελευταία στιγμή μπορεί να σημαίνει απώλεια των χρημάτων σας. Η ασφάλιση των διακοπών σας ενδέχεται να μη σας καλύπτει, εάν σας είχαν προειδοποιήσει ότι η κράτηση διακοπών πριν από το τέλος της δίκης ή της ακροαματικής διαδικασίας θα μπορούσε να αποτελέσει πρόβλημα.

Προβλήματα υγείας

Εάν είστε πάρα πολύ άρρωστος και δεν είναι δυνατό να παρουσιαστείτε στο δικαστήριο την ημερομηνία που σας έχουν καλέσει να δώσετε κατάθεση, επικοινωνήστε με τον γραμματέα του δικαστηρίου ή τον δικηγόρο που σας ζήτησε να δώσετε κατάθεση και εξηγήστε τους την κατάσταση.

Θα πρέπει να ζητήσετε από τον ιατρό σας ιατρική βεβαίωση και να την αποστείλετε στο άτομο που σας ζήτησε να εμφανιστείτε στο δικαστήριο. Εάν λάβετε τη βεβαίωση την ημερομηνία της δίκης, μπορείτε να επικοινωνήσετε με το δικαστήριο και κατόπιν να αποστείλετε ταχυδρομικώς ή με φαξ το έντυπο, το συντομότερο δυνατόν.

Εάν η ασθένειά σας φαίνεται πιθανόν να διαρκέσει λίγες ημέρες ή περισσότερο, επικοινωνήστε με τον δικηγόρο της κατηγορούσας αρχής ή της υπεράσπισης και ρωτήστε με ποιον άλλο τρόπο είναι δυνατό να χρησιμοποιηθεί η κατάθεσή σας από το δικαστήριο. Για παράδειγμα, το δικαστήριο ενδέχεται να συμφωνήσει να χρησιμοποιηθεί η αρχική σας κατάθεση.

Άλλα προβλήματα

Εάν υπάρχουν οποιοδήποτε άλλοι λόγοι για τους οποίους δεν είναι δυνατό να εμφανιστείτε στο δικαστήριο, θα πρέπει να έλθετε σε επαφή με το δικαστήριο το συντομότερο δυνατόν.

Τι χρειάζεται να κάνετε

Το άτομο που σας ζητά να εμφανιστείτε στο δικαστήριο θα πρέπει να σας αποστείλει τις πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο που θα προσέλθετε στο δικαστήριο και τις εγκαταστάσεις που διαθέτει. Τα κέντρα Κακουργιοδικείου διαθέτουν επίσης Υπάλληλο Εξυπηρέτησης Πελατών, τον οποίο μπορείτε να ρωτήσετε για τις εγκαταστάσεις. Θα βρείτε τον αριθμό τηλεφώνου του δικαστηρίου στην καταχώριση «Κακουργιοδικείο» του τηλεφωνικού καταλόγου. Η Υπηρεσία Μαρτύρων μπορεί επίσης να σας βοηθήσει να βρείτε τις πληροφορίες αυτές.

Θα πρέπει να ενημερώσετε το άτομο που σας ζήτησε να εμφανιστείτε στο δικαστήριο εάν ισχύει, στην περίπτωση σας, οποιοδήποτε από τα ακόλουθα.

- Έχετε αναπηρία ή άλλες ειδικές ανάγκες, το οποίο σημαίνει ότι χρειάζεστε βοήθεια για να φθάσετε στο δικαστήριο ή να μετακινηθείτε μέσα στο κτίριο του δικαστηρίου. Στα δικαστήρια εφαρμόζονται οι διατάξεις του Νόμου περί Διακρίσεων λόγω Αναπηρίας (Disability Discrimination Act) του 1995 και πρέπει να λαμβάνονται εύλογα εναλλακτικά μέτρα.
- Πιστεύετε ότι θα χρειαστείτε διερμηνέα.
- Θα θέλατε να επισκεφθείτε το δικαστήριο πριν αρχίσει η δίκη. Μπορείτε επίσης να κανονίσετε το θέμα αυτό με την Υπηρεσία Μαρτύρων ή τον Υπάλληλο Εξυπηρέτησης Πελατών του Κακουργιοδικείου. Διαφορετικά μπορείτε να συνδεθείτε στο Διαδίκτυο και να πραγματοποιήσετε μια «εικονική» περιήγηση μάρτυρα στη διαδικτυακή τοποθεσία του Συστήματος Ποινικής Δικαιοσύνης (Criminal Justice System) (www.cjsonline.gov.uk).

Θα πρέπει επίσης να επικοινωνήσετε με την Υπηρεσία Μαρτύρων, εάν πιστεύετε ότι ενδέχεται να χρειαστείτε:

- προσωπική υποστήριξη,
- κάποιον για να σας συνοδέψει στην αίθουσα του δικαστηρίου ή
- πληροφορίες σχετικά με το τι συμβαίνει στο δικαστήριο.

Εκφοβισμός

Αποτελεί ποινικό αδίκημα ο εκφοβισμός μάρτυρα, ενόρκου ή οποιουδήποτε βοηθά την αστυνομία σε μια έρευνα. Εάν υποστείτε παρενόχληση ή απειλή με οποιονδήποτε τρόπο πριν, κατά τη διάρκεια ή μετά τη δίκη, θα πρέπει να ενημερώσετε την αστυνομία ή τον εκπρόσωπο της Υπηρεσίας Εισαγγελίας Κακουργιοδικείου (CPS) ή άλλη κατηγορούσα αρχή στο δικαστήριο. Εάν είστε μάρτυρας υπεράσπισης, θα πρέπει να ενημερώσετε τον δικηγόρο του κατηγορουμένου ή τον εκπρόσωπό του στο δικαστήριο. Εάν δεν είστε βέβαιοι ποιον να ενημερώσετε στο δικαστήριο, απευθυνθείτε στον κλητήρα του δικαστηρίου.

Εάν ανησυχείτε σχετικά με τη συνάντησή σας με τον κατηγορούμενο, με άλλους μάρτυρες, τους φίλους ή τους συγγενείς τους ή με οποιονδήποτε άλλο εμπλέκεται στην ακροαματική διαδικασία ή τη δίκη, ενημερώστε την Υπηρεσία Μαρτύρων, την αστυνομία, κάποιον που εργάζεται στο δικαστήριο ή τον δικηγόρο που σας έχει καλέσει ως μάρτυρα. Θα πρέπει

να υπάρχει μια ξεχωριστή αίθουσα όπου μπορείτε να περιμένετε πριν και κατά τη διάρκεια της εκδίκασης της υπόθεσης.

Ειδικά μέτρα στο δικαστήριο για μάρτυρες που είναι ευάλωτοι ή εκφοβισμένοι

Μερικά άτομα μπορεί να θεωρήσουν τη διαδικασία κατάθεσής τους στο δικαστήριο ιδιαίτερα δύσκολη ή επίφοβη και ενδέχεται να χρειάζονται επιπλέον βοήθεια. Το γεγονός αυτό μπορεί να οφείλεται σε διάφορους λόγους, όπως στην ηλικία τους, ίσως να αισθάνονται φόβο ή σύγχυση σχετικά με τη διαδικασία του δικαστηρίου ή να έχουν δει κάτι που πραγματικά τους κλόνισε ή τους φόβισε. Λαμβάνονται ειδικά μέτρα για να βοηθήσουν τα άτομα αυτά (που περιγράφονται ως «ευάλωτοι ή εκφοβισμένοι μάρτυρες») να δώσουν την κατάθεσή τους με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Δικαιούστε ειδικά μέτρα;

Ενδέχεται να πληρείτε τις προϋποθέσεις για ειδικά μέτρα ως «ευάλωτος μάρτυρας», εάν:

- είστε κάτω των 17 ετών κατά το χρόνο εκδίκασης της υπόθεσης στο δικαστήριο ή
- το δικαστήριο θεωρεί ότι ενδέχεται να χρειαστείτε επιπλέον βοήθεια για να δώσετε την κατάθεσή σας επειδή:
 - πάσχετε από διανοητική ασθένεια,
 - έχετε περιορισμένη αντίληψη ή
 - έχετε σωματική αναπηρία ή πάσχετε από σωματική διαταραχή.

Ενδέχεται να πληρείτε τις προϋποθέσεις για ειδικά μέτρα ως «εκφοβισμένος μάρτυρας», εάν η κατάθεσή σας είναι πιθανό να επηρεαστεί επειδή φοβάστε ή αγχώνεστε σχετικά με την κατάθεσή σας στο δικαστήριο.

Το δικαστήριο θα αποφασίσει εάν δικαιούστε ειδικά μέτρα. Το δικαστήριο θα λάβει συμβουλές από την αστυνομία, την Υπηρεσία Εισαγγελίας Κακουργιοδικείου ή τον δικηγόρο της υπεράσπισης και θα λάβει υπ' όψιν του τις απόψεις σας σχετικά με το εάν θέλετε να υποβάλετε αίτηση για ειδικά μέτρα.

Ποια είναι τα ειδικά μέτρα;

- Τοποθετείται ένα προπέτασμα γύρω από το έδρανο του μάρτυρα, έτσι ώστε να μην είναι δυνατό για τον μάρτυρα και τον κατηγορούμενο να βλέπουν ο ένας τον άλλο.
- Ο μάρτυρας κάθεται σε μια αίθουσα μακριά από την αίθουσα του δικαστηρίου όπου εκδικάζεται η υπόθεση και δίνει την κατάθεσή του μέσω ζωντανής τηλεοπτικής σύνδεσης. Ο μάρτυρας βλέπει τον δικαστή, τους πταισματοδίκες ή τον πρωτοδίκη και τους δικηγόρους, και τα άτομα στην αίθουσα του δικαστηρίου βλέπουν τον μάρτυρα.
- Το θεωρείο για το κοινό έχει εκκενωθεί, εκτός από έναν εκπρόσωπο του τύπου.
- Ο δικαστής και οι δικηγόροι δεν φορούν τις επίσημες μαύρες τηβέννους και τις περούκες που συνήθως φορούν στο Κακουργιοδικείο.
- Πριν από τη δίκη, βιντεοσκοπείται η κατάθεση του μάρτυρα που απαντά σε ερωτήσεις που θέτει ένας νομικός εκπρόσωπος. Το βίντεο παρουσιάζεται ως η κύρια κατάθεση του μάρτυρα (κύρια προφορική κατάθεση πριν από την εξέταση κατ' αντιμωλία).
- Μάρτυρες που είναι παιδιά ηλικίας κάτω των 17 ετών ή ενήλικοι μάρτυρες που είναι ευάλωτοι λόγω σωματικής ή διανοητικής αναπηρίας ή μαθησιακής διαταραχής επιτρέπεται να χρησιμοποιήσουν ένα βοήθημα επικοινωνίας (αλφαβητικό πίνακα, για παράδειγμα) για να δώσουν την κατάθεσή τους στο δικαστήριο.
- Το δικαστήριο επιτρέπει σε εγκεκριμένο ανεξάρτητο διαμεσολαβητή να βοηθήσει παιδιά ηλικίας κάτω των 17 ετών, που είναι μάρτυρες, ή ενήλικους μάρτυρες, που είναι ευάλωτοι λόγω σωματικής ή διανοητικής αναπηρίας ή μαθησιακής διαταραχής, να επικοινωνήσουν με τους νόμιμους εκπροσώπους και το δικαστήριο.

Σήμερα διατίθενται ειδικά μέτρα;

Στο Κακούργιοδικείο

Όλα τα παραπάνω ειδικά μέτρα, εκτός από τους διαμεσολαβητές, είναι διαθέσιμα. Η χρήση διαμεσολαβητών υπόκειται σε δοκιμές για κάποιο χρονικό διάστημα πριν εφαρμοστεί στην πράξη. Επίσης, η δυνατότητα βιντεοσκοπησης της κύριας κατάθεσης προς το παρόν διατίθεται μόνο για ευάλωτους μάρτυρες.

Σε πταισματοδικεία και δικαστήρια ανηλίκων

Τα ειδικά μέτρα που διατίθενται επί του παρόντος είναι το προπέτασμα, η εκκένωση του θεωρείου για το κοινό, τα βοηθήματα επικοινωνίας και η χρήση τηλεοπτικών συνδέσεων και βιντεοσκοπημένων κύριων καταθέσεων για παιδιά ηλικίας κάτω των 17 ετών που είναι μάρτυρες σε υποθέσεις που ενέχουν σεξουαλικά αδικήματα, βιαιοπραγία (συμπεριλαμβανομένων των απειλών) και κακοποίηση.

Υπάρχουν οποιεσδήποτε άλλες ρυθμίσεις για παιδιά που είναι μάρτυρες;

Πολλά κέντρα Κακούργιοδικείων έχουν ειδικές εγκαταστάσεις για παιδιά που είναι μάρτυρες. Όλα τα κέντρα Κακούργιοδικείων διαθέτουν έναν Υπάλληλο για τα Παιδιά που είναι Μάρτυρες, ο οποίος:

- θα απαντήσει στις ερωτήσεις σας σχετικά με τις εγκαταστάσεις και τις διαδικασίες του δικαστηρίου,
- θα εξηγήσει τον τρόπο λειτουργίας μιας ζωντανής τηλεοπτικής σύνδεσης και
- θα μεταφέρει ένα παιδί και το συνοδό του σε ιδιωτική αίθουσα αναμονής.

Εάν είστε ο γονέας ή ο κηδεμόνας ενός παιδιού που είναι μάρτυρας, μπορείτε να επικοινωνήσετε με τον Υπάλληλο για τα Παιδιά που είναι Μάρτυρες ή την Υπηρεσία Μαρτύρων για περισσότερες πληροφορίες.

06 Μετάβαση στο δικαστήριο

Δαπάνες

Μπορείτε να υποβάλετε αίτηση για ορισμένα έξοδα μετακίνησης προς το δικαστήριο και ένα επίδομα για γεύματα και αμοιβές εργασίας που χάθηκαν ή άλλη οικονομική απώλεια, όπως φροντίδα παιδιών. Το ποσό που μπορείτε να ζητήσετε στην αίτησή σας θα εξαρτηθεί από τη χρονική διάρκεια που πρέπει να απουσιάσετε από το σπίτι ή την εργασία σας για να εμφανιστείτε στο δικαστήριο. Μπορείτε να υποβάλετε αίτηση για δαπάνες μόνον έως το διάστημα που το δικαστήριο δηλώνει ότι έχετε αποδεσμευτεί.

Εάν είστε μάρτυρας της κατηγορούσας αρχής, ζητήστε από τον εκπρόσωπο της Υπηρεσίας CPS ή το προσωπικό του δικαστηρίου ένα έντυπο αίτησης όταν φθάσετε στο δικαστήριο. Εάν είναι δυνατό, θα πληρωθείτε 5 έως 10 εργάσιμες ημέρες, αφού η Υπηρεσία CPS λάβει την κατάλληλα συμπληρωμένη αίτησή σας.

Εάν είστε μάρτυρας υπεράσπισης, ζητήστε από το προσωπικό του δικαστηρίου ένα έντυπο αίτησης.

Εάν χρειάζεστε βοήθεια για να συμπληρώσετε την αίτηση, απευθυνθείτε στην Υπηρεσία Μαρτύρων ή σε υπάλληλο του δικαστηρίου.

Σε μερικές περιπτώσεις, είναι πιθανόν να γίνουν προκαταβολικές πληρωμές για άτομα που δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα μετάβασης στο δικαστήριο. Εάν χρειάζεστε προκαταβολική πληρωμή για έξοδα μετάβασης, θα πρέπει να επικοινωνήσετε με το άτομο που σας ζήτησε να εμφανιστείτε στο δικαστήριο.

Μετάβαση

Μερικές φορές, ορισμένα άτομα ανησυχούν σχετικά με θέματα όπως εάν θα καταφέρουν να φθάσουν στο δικαστήριο εγκαίρως, εάν θα βρουν χώρο στάθμευσης για το αυτοκίνητό τους ή πώς θα μεταβούν με δημόσιες συγκοινωνίες στο δικαστήριο. Όλα αυτά μπορεί να επηρεάσουν αρνητικά το αίσθημα άνεσης και αυτοπεποίθησης που χρειάζονται όταν έλθει η στιγμή δώσουν κατάθεση στο δικαστήριο.

Το άτομο που σας καλεί ως μάρτυρα θα πρέπει να σας δώσει πρακτικές λεπτομέρειες όταν έλθει σε επαφή μαζί σας σχετικά με την ημερομηνία που πρόκειται να καταθέσετε.

Ζητήστε όσες επιπλέον πληροφορίες χρειάζεστε, όπως σχετικά με τους χώρους και το κόστος στάθμευσης ή εάν θα υπάρχουν διαθέσιμα τρόφιμα και ποτά. Ενδέχεται να χρειαστεί να φέρετε μαζί σας μετρητά (συμπεριλαμβανομένων των κερμάτων) για να καλύψετε έξοδα, όπως για στάθμευση αυτοκινήτου και αναψυκτικά.

Φίλοι και συγγενείς

Ρωτήστε το άτομο που σας κάλεσε να παρουσιαστείτε στο δικαστήριο εάν μπορεί να έλθει μαζί σας κάποιος φίλος ή συγγενής. Στα περισσότερα δικαστήρια δε χρειάζεται να ζητήσετε άδεια. Ωστόσο, εάν είστε μάρτυρας σε δίκη στο Old Bailey (ΤΟ κεντρικό ποινικό δικαστήριο του Λονδίνου), θα πρέπει να ενημερώσετε το δικαστήριο εκ των προτέρων, για λόγους ασφαλείας.

Εάν κάποιος φίλος ή συγγενής σάς συνοδεύσει στο δικαστήριο, δε θα έχει το δικαίωμα να υποβάλει στο δικαστήριο οποιαδήποτε αίτηση για την κάλυψη των εξόδων μετάβασης ή για χρήματα που ξόδεψε σε τρόφιμα και ούτω καθεξής, όση ώρα βρισκόταν στο δικαστήριο. Εάν όμως χρειάζεστε να έλθει κάποιος μαζί σας στο δικαστήριο για να προσέχει το παιδί σας, για παράδειγμα την ώρα που δίνετε κατάθεση ή επειδή χρειάζεστε βοήθεια για να κινηθείτε, μπορεί να υποβάλει αίτηση για δαπάνες, όπως έξοδα μετάβασης.

07 Τι συμβαίνει όταν παρευρίσκεστε στο δικαστήριο;

Μερικές φορές, ορισμένα άτομα ανησυχούν εάν θα καταφέρουν να βρουν το κτίριο ή μήπως χαθούν γύρω από το κτίριο ή ότι θα μιλήσουν στο λάθος άτομο. Αυτό μπορεί να τα κάνει να χάσουν την αυτοπεποίθηση ή την ψυχραιμία τους όταν δίνουν κατάθεση.

Η παρουσία στο δικαστήριο δε θα πρέπει να είναι μια τρομακτική ή φορτισμένη εμπειρία. Εάν πιστεύετε ότι μπορεί να είναι, υπάρχει διαθέσιμη βοήθεια και υποστήριξη.

Όταν φθάσετε

Θα δείτε σαφείς πινακίδες που θα σας βοηθήσουν να βρείτε το δρόμο σας. Όλες οι υποθέσεις είναι καταχωρισμένες σε κατάλογο με βάση το όνομα του κατηγορουμένου. Δώστε στον υπάλληλο υποδοχής ή στον δικαστικό κλητήρα το όνομα του κατηγορουμένου και δείξτε τους την επιστολή με την οποία καλείστε να παρουσιαστείτε στο δικαστήριο.

Ο υπάλληλος υποδοχής θα σας ενημερώσει για το πού να περιμένετε. Θα πρέπει να υπάρχει χωριστή αίθουσα αναμονής πριν και κατά τη διάρκεια της δίκης. Εάν δεν έχετε έλθει ήδη σε επαφή με την Υπηρεσία Μαρτύρων, μπορείτε να επικοινωνήσετε με την υπηρεσία μόλις φθάσετε στο δικαστήριο. Εάν χρειάζεται να μιλήσετε με τον Υπάλληλο Εξυπηρέτησης Πελατών, ρωτήστε στην υποδοχή.

Εάν είστε μάρτυρας για την κατηγορούσα αρχή, ένας εκπρόσωπος από την Υπηρεσία Εισαγγελίας Κακουργιοδικείου (CPS) θα έλθει πιθανότατα να σας βρει.

Εάν έχετε κάνει κάποια δήλωση, θα σας επιτραπεί να τη δείτε πριν δώσετε κατάθεση, εφόσον το επιθυμείτε. Εάν είστε μάρτυρας της κατηγορούσας αρχής, ζητήστε ένα αντίγραφο από την Υπηρεσία CPS. Εάν είστε μάρτυρας υπεράσπισης, ζητήστε ένα αντίγραφο από τον δικηγόρο της υπεράσπισης. Θα σας ήταν χρήσιμο να έχετε τη δήλωση μαζί σας όταν δίνετε κατάθεση. Ρωτήστε τον δικηγόρο εάν αυτό είναι εφικτό στη δική σας περίπτωση.

Ο δικαστικός κλητήρας, ο Υπάλληλος Εξυπηρέτησης Πελατών ή η Υπηρεσία Μαρτύρων θα σας επιτρέψουν να δείτε την αίθουσα του δικαστηρίου πριν αρχίσει η υπόθεσή σας, εάν το θέλετε. Αυτό μπορεί να γίνει νωρίς το πρωί ή κατά τη διάρκεια του γεύματος.

Πριν δώσετε κατάθεση

Τα δικαστήρια θα προσπαθήσουν να εξασφαλίσουν ότι δε θα χρειαστεί να περιμένετε περισσότερες από δύο ώρες πριν κληθείτε να δώσετε κατάθεση.

Μη μιλήσετε σε άλλα άτομα σχετικά με την κατάθεσή σας πριν προσέλθετε στο έδρανο του μάρτυρα. Κάτι τέτοιο θα μπορούσε να προκαλέσει υπόνοιες στο δικαστήριο ως προς το εάν έχετε κάνει κάποια συμφωνία σχετικά με το τι θα πείτε. Μπορείτε να μιλήσετε στους αστυνομικούς και τους δικηγόρους (τόσο της κατηγορούσας αρχής όσο και της υπεράσπισης) που ασχολούνται με την υπόθεση, παρότι δεν επιτρέπεται να συζητήσετε μαζί τους σχετικά με την κατάθεσή σας.

Εάν χρειαστεί να περιμένετε κάποια ώρα πριν αρχίσει η υπόθεσή σας, μπορείτε να καθίσετε στο θεωρείο για το κοινό της αίθουσας δικαστηρίου και να ακούσετε τις άλλες υποθέσεις. Εάν το κάνετε αυτό, ενημερώστε τον δικαστικό κλητήρα για το πού βρίσκεστε. Μόλις αρχίσει η υπόθεσή σας, πρέπει να αποχωρήσετε από την αίθουσα του δικαστηρίου και να περιμένετε έως ότου έλθει η σειρά σας να καταθέσετε. Δεν πρέπει να ακούσετε τις καταθέσεις που δίνουν οι άλλοι μάρτυρες.

Όταν έλθει η σειρά σας να καταθέσετε

Όταν ακούσετε το όνομά σας για καταθέσετε ως μάρτυρας, ένας δικαστικός κλητήρας θα σας υποδείξει το σημείο όπου βρίσκεται το έδρανο του μάρτυρα. Στο Κακουργιοδικείο, αυτό συνήθως σημαίνει ότι στρέψετε προς τους ενόρκους.

Θα πρέπει να είστε όρθιοι ενώ δίνετε την κατάθεσή σας και θα πρέπει να ενημερώσετε έναν από τους δικαστικούς κλητήρες εάν πιστεύετε ότι θα χρειαστεί να καθίσετε. Θα ζητήσουν από τον δικαστή ή τον πταισματοδίκη τη σχετική άδεια.

Θα σας ζητηθεί κατόπιν να ορκιστείτε. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να ορκιστείτε να πείτε την αλήθεια στο Ευαγγέλιο της θρησκείας σας. Εάν προτιμάτε, μπορείτε να διαβεβαιώσετε (υποσχεθείτε) ότι θα πείτε «την αλήθεια, όλη την αλήθεια και μόνον την αλήθεια». Ο δικαστικός κλητήρας

θα σας ρωτήσει εάν σκοπεύετε να διαβεβαιώσετε ή να ορκιστείτε σε Ευαγγέλιο, πριν εισέλθετε στην αίθουσα του δικαστηρίου.

Θα πρέπει να σας ρωτήσει σχετικά με άλλες τελετουργίες και πρακτικές που ίσως θέλετε να τηρήσετε προτού καταθέσετε.

Η κατάθεσή σας

Η κατάθεση στο δικαστήριο δεν είναι συνήθως η ίδια διαδικασία όπως όταν δώσατε για πρώτη φορά ένορκη κατάθεση. Οι δικηγόροι θα σας υποβάλλουν ερωτήσεις, και ενδέχεται να φανεί ότι επαναλαμβάνουν τις ερωτήσεις ή τις υποβάλλουν με διαφορετικούς τρόπους. Παρακαλούμε να θυμάστε τα ακόλουθα.

- Στις περισσότερες περιπτώσεις, ο κατηγορούμενος θα έχει δηλώσει αθώς. Η κατάθεσή σας θα βοηθήσει το δικαστήριο να αποφασίσει εάν είναι ένοχος ή αθώς.
- Εάν δε γνωρίζετε ή δεν είστε βέβαιος για την απάντηση σε οποιαδήποτε από τις ερωτήσεις που σας υποβάλλονται, μπορείτε να το πείτε. Μπορείτε να ζητήσετε συμβουλή από τους πταιματοδίκες, τον πρωτοδίκη ή τον δικαστή.
- Μην ανησυχείτε εάν σας πουν ότι δεν επιτρέπεται να πείτε ορισμένα πράγματα όταν δίνετε κατάθεση. Αυτό συμβαίνει επειδή υπάρχουν κάποιοι κανόνες σχετικά με το είδος της κατάθεσης που μπορεί να χρησιμοποιηθεί από το δικαστήριο.
- Μη βιάζεστε και να μιλάτε αργά και καθαρά.
- Ζητήστε να σας επαναλάβουν τις ερωτήσεις, εάν δεν τις καταλαβαίνετε ή δεν τις ακούτε.
- Οι πταιματοδίκες, ο πρωτοδίκης ή ο δικαστής δε γνωρίζουν τα πάντα για την υπόθεσή σας, επομένως φροντίστε να μην παραλείψετε τίποτα από την κατάθεσή σας.
- Μερικές φορές οι μάρτυρες καλούνται να δώσουν κατάθεση ακόμη και όταν ο κατηγορούμενος έχει δηλώσει ένοχος. Αυτό συμβαίνει σε περίπτωση διαφωνίας σχετικά με τα γεγονότα του αδικήματος.

Εάν σας έχουν καλέσει ως μάρτυρα της κατηγορούσας αρχής, ο δικηγόρος της κατηγορούσας αρχής θα σας υποβάλει ερωτήσεις. Ο δικηγόρος υπεράσπισης κατόπιν θα σας υποβάλει ερωτήσεις (σε εξέταση κατ' αντιμωλία). Εάν είστε μάρτυρας για την υπεράσπιση, ο δικηγόρος υπεράσπισης θα υποβάλει πρώτα τις δικές του ερωτήσεις, ακολουθούμενος από τον δικηγόρο της κατηγορούσας αρχής. Μόλις ο δικηγόρος τελειώσει τις ερωτήσεις του, θα παραμείνετε στο έδρανο του μάρτυρα. Ο δικαστής (ή ο πταιματοδίκης) θα καλέσει τον άλλο δικηγόρο να σας υποβάλει ερωτήσεις. Πολλά άτομα αιφνιδιάζονται ή ανησυχούν σχετικά με την εξέταση κατ' αντιμωλία από τον άλλο δικηγόρο. Είναι σημαντικό να θυμάστε τα ακόλουθα.

- Δεν πρόκειται για προσωπικό ζήτημα – είναι καθήκον του δικηγόρου να διασφαλίσει ότι δεν έχετε κάνει κάποιο λάθος.
- Δε δικάζετε εσείς. Οι δικηγόροι δεν προσπαθούν να κάνουν τα άτομα που παρευρίσκονται στο δικαστήριο να νομίσουν ότι είστε ανόητος ή να σας αποκαλέσουν ψεύτη. Εάν οι ερωτήσεις γίνονται πάρα πολύ επιθετικές, ο δικηγόρος που σας κάλεσε ως μάρτυρα έχει το δικαίωμα να ζητήσει από τον δικαστή ή τους πταιματοδίκες να τις σταματήσουν. Ο δικαστής ή οι πταιματοδίκες μπορούν επίσης να ζητήσουν από τον δικηγόρο να σταματήσει τις ερωτήσεις.
- Η νομοθεσία μας βασίζεται στην ιδέα ότι ένας κατηγορούμενος είναι αθώος μέχρις αποδείξεως του αντιθέτου. Η διασφάλιση ότι η κατάθεση ενός μάρτυρα αποδεικνύει πραγματικά κάτι, είναι ουσιαστικό τμήμα της διαδικασίας.

Στις περισσότερες περιπτώσεις, ο κατηγορούμενος θα έχει δικηγόρο και αυτός θα σας υποβάλει ερωτήσεις. Ωστόσο, οι κατηγορούμενοι έχουν το δικαίωμα να αρνηθούν τη νομική εκπροσώπηση και να υπερασπιστούν οι ίδιοι τον εαυτό τους, το οποίο μπορεί να σημαίνει ότι θα σας υποβάλουν ερωτήσεις. Η περίπτωση αυτή είναι εξαιρετικά σπάνια και κανονικά συμβαίνει μόνο σε πολύ μικρής σημασίας υποθέσεις.

Ο κατηγορούμενος δεν επιτρέπεται να εξετάσει κατ' αντιμωλία ένα θύμα, ένα παιδί ή έναν «προστατευόμενο» μάρτυρα (κάποιον που ήταν μάρτυρας στο πραγματικό αδίκημα) σε περιπτώσεις που ενέχουν σεξουαλικό αδίκημα (ή ορισμένα άλλα αδικήματα στα οποία εμπλέκεται κάποιο παιδί). Στις περιπτώσεις αυτές, οι ερωτήσεις υποβάλλονται για λογαριασμό του από δικηγόρο.

Τι συμβαίνει αφού καταθέσετε;

Και οι δύο δικηγόροι θα ενημερώσουν τον δικαστή ή τους πταισματοδίκες ότι δεν έχουν άλλες ερωτήσεις να σας υποβάλουν. Ο δικαστής ή οι πταισματοδίκες θα σας ευχαριστήσουν για την κατάθεσή σας και θα σας επιτρέψουν να αποσυρθείτε. Αυτό σημαίνει ότι μπορείτε να αποχωρήσετε από το δικαστήριο. Μπορείτε να επιστρέψετε στο σπίτι σας ή να παραμείνετε και να ακούσετε το υπόλοιπο της υπόθεσης. Ωστόσο, εάν είστε μάρτυρας σε δίκη ή συζήτηση σε δικαστήριο ανηλίκων, πιθανότατα δε θα σας επιτραπεί να παραμείνετε στην αίθουσα του δικαστηρίου αφού δώσετε την κατάθεσή σας.

Τα περισσότερα άτομα καλούνται να δώσουν κατάθεση μόνο μία φορά σε οποιαδήποτε δίκη ή συζήτηση στο δικαστήριο. Ωστόσο, εάν υπάρχουν νέα στοιχεία, γεγονός που σημαίνει την υποβολή διαφορετικών ερωτήσεων στους μάρτυρες, ενδέχεται να κληθείτε και πάλι στο δικαστήριο.

08 Μετά τη δίκη

Αφού δώσετε την κατάθεσή σας σε μια δίκη, μπορεί να σας ενδιαφέρει να μάθετε την έκβαση της. Ίσως έχετε ήδη γνώμη για το εάν ο κατηγορούμενος θα πρέπει να κηρυχθεί ένοχος ή αθώος, αλλά μπορεί να μην συμπίπτει με την απόφαση του δικαστηρίου.

Πώς μπορείτε να μάθετε για την έκβαση της δίκης

Εάν κληθήκατε να παραστείτε στο δικαστήριο από την Υπηρεσία Εξυπηρέτησης Μαρτύρων, θα πρέπει να σας ενημερώσουν για την έκβαση της υπόθεσης. Διαφορετικά, μπορείτε να μάθετε το αποτέλεσμα της υπόθεσης επικοινωνώντας με το δικαστήριο ή μπορείτε να απευθυνθείτε στο άτομο που σας κάλεσε να εμφανιστείτε στο δικαστήριο.

Θα κληθείτε να εμφανιστείτε πάλι ως μάρτυρας μετά τη δίκη;

Κανονικά δε θα χρειαστεί να δώσετε κατάθεση δύο φορές για το ίδιο έγκλημα ή συμβάν, αλλά ενδέχεται να είναι απαραίτητο στις ακόλουθες περιπτώσεις.

- Εάν ένα πταιματοδικείο κηρύξει κάποιον κατηγορούμενο ένοχο και ο δικηγόρος ή οι δικηγόροι του ασκήσουν έφεση κατά της καταδικαστικής απόφασης, ενδέχεται να κληθείτε να δώσετε πάλι κατάθεση. Η έφεση αυτή θα συζητηθεί ενώπιον δικαστή του Κακουργιοδικείου, αλλά με δύο πταιματοδικές στη θέση των ενόρκων.
- Οι κατηγορούμενοι που καταδικάζονται από ενόρκους στο Κακουργιοδικείο θα έχουν δικαίωμα έφεσης στο Εφετείο (Court of Appeal). Ωστόσο, το Εφετείο συνήθως δεν ζητά να ακούσει την κατάθεση του μάρτυρα δεύτερη φορά.
- Εάν οι ενόρκοι σε μια υπόθεση του Κακουργιοδικείου δεν μπορούν να συμφωνήσουν για την ετυμηγορία τους, η δίκη ενδέχεται να επαναληφθεί και να κληθείτε να καταθέσετε για δεύτερη φορά ενώπιον διαφορετικών ενόρκων. Αυτό δεν συμβαίνει πολύ συχνά.
- Επανάληψη της δίκης ενδέχεται επίσης να χρειαστεί εάν υπάρχει κάποιο πρόβλημα με τη δίκη και ο δικαστής ή ο πταιματοδικής πρέπει να σταματήσει την υπόθεση. Θα ενημερωθείτε γιατί συνέβη αυτό, τότε θα γίνει η επανάληψη της δίκης και εάν θα πρέπει να παρευρεθείτε.

Criminal Justice System: working together for the public

Greek

Published by the Office for Criminal Justice Reform. Reprinted April 2006.

Order Reference: WIC/GR Ref: COI 273636